

22112965

**LATIN
STANDARD LEVEL
PAPER 1**

Monday 16 May 2011 (afternoon)

1 hour 15 minutes

Candidate session number

0	0								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer question 1 or question 2 in the spaces provided.
- The use of dictionaries is permitted for this paper.

Answer question 1 **or** question 2.

Translate into English the section of the passage indicated between the asterisks. A translation of the rest of the passage appears on the facing page.

1. The Roman law of citizenship compared with that of other states.

de civitatis enim iure, non de foederibus disceptamus: quid est quam ob rem civi Gaditano* in hanc civitatem venire non liceat?

* equidem longe secus sentio.

- 5 nam cum ex omnibus civitatibus via sit in nostram, cumque nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates, tum vero, ut quaeque nobiscum maxime societate amicitia sponsione pactione foedere est coniuncta, ita mihi maxime communione beneficiorum praemiorum civitatis contineri videtur. atqui ceterae civitates omnes non dubitarent nostros homines recipere in suas civitates, si idem nos iuris haberemus quod ceteri; *

sed nos non possumus et huius esse civitatis et cuiusvis praeterea, ceteris concessum est.

Cicero *pro Balbo* 29–30

* *Gaditanus*, -a, -um adj.: inhabitant of the city of Gades, in the Roman province of Hispania

2. The Trojan princess Polyxena is sacrificed to placate Achilles' ghost.

435 ut cecidit fortuna Phrygum, capit impius ensem
 rex Thracum iuguloque sui demisit alumni
 et, tamquam tolli cum corpore crimina possent,
 exanimem scopulo subiectas misit in undas.

* litore Threïcio¹ classem religarat Atrides²,
 440 dum mare pacatum, dum ventus amicier esset.
 hic subito, quantus cum viveret esse solebat,
 exit humo late rupta similisque minanti
 temporis illius vultum referebat Achilles,
 quo ferus iniustum petiit Agamemnona³ ferro,
 445 “inmemores”que “mei disceditis,” inquit “Achivi⁴,
 obrutaque est mecum virtutis gratia nostrae?
 ne facite! utque meum non sit sine honore sepulcrum,
 placet Achilleos⁵ mactata Polyxena manes!” *

dixit, et inmiti sociis parentibus umbrae,
 450 rapta sinu matris, quam iam prope sola fovebat,
 fortis et infelix et plus quam femina virgo
 ducitur ad tumulum diroque fit hostia busto.

Ovid *Metamorphoses* 13.435–452

¹ *Threïcius*, -a, -um adj.: Thracian

² *Atrides*, -ae noun, m.: descendant of Atreus, usually Agamemnon

³ *Agamemnona*: accusative

⁴ *Achivi*, -orum noun, m.: the Greeks

⁵ *Achilleos*: genitive

